

Til landets fylkesmenn

Deres ref:
Saksbehandler: agk
Vår ref: 02/8912
Arkivkode:
Dato: 21.04.2005

Endringer i ordningen med rekvireringsrett til sentralstimulerende legemidler – behandling av barn, unge og voksne pasienter med hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD og narkolepsi

Innledning:

Sosial- og helsedirektoratet gir med dette landets fylkesmenn i oppdrag å behandle søknader om rekvireringsrett til sentralstimulerende legemidler. Rekvireringsretten skal benyttes i forbindelse med behandling av pasienter med hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD og narkolepsi.

Diagnostisering av ADHD og narkolepsi kan startes opp i primærhelsetjenesten, men den endelige diagnosen skal settes i spesialisthelsetjenesten. Behandling kan iverksettes i spesialisthelsetjenesten eller i primærhelsetjenesten under veiledning fra spesialisthelsetjenesten. Det forutsettes en tett oppfølging i oppstartsfasen.

I *Forskrift om narkotika m.v.* (Narkotikalistene) av 30. juni 1978 nr 8 § 4 er direktoratet gitt myndighet til å gi tillatelse til bruk av narkotika. Oppdraget innebærer at en begrenset del av denne myndigheten delegeres til landets fylkesmenn. Rekvireringsrett gis etter søknad, og på de vilkår som direktoratet her fastsetter.

Ordningen erstatter *Retningslinjer for behandling av søknader om tillatelse til å forskrive Dexamin og Ritalin* av 9. oktober 1996, rundskriv IK-8/98 og IK-1/2001, alle utgitt av Statens helsetilsyn. Direktoratet gir samtidig ut nye faglige retningslinjer for diagnostisering og behandling. Ordningen trer i kraft 1.mai 2005 og beskrives på direktoratets internettside www.shdir.no/psykisk

Hensikten med omleggingen er å legge bedre til rette for at pasienter med ADHD som kan ha god effekt av behandling med sentralstimulerende legemidler, skal få tilbud om slik behandling. Et mål er også å sikre bedre kontinuitet i behandlingen. Endringene innebærer således en forenkling, men også et mer helhetlig regelverk, ved at rekvireringsretten gjelder både barn, unge og voksne.

Denne nye ordningen prøves ut i fem år. Ordningen skal deretter evalueres på bakgrunn av nyere forskning, erfaringer med de nye søknadsprosedyrene og anbefalingene i de faglige retningslinjene.

Kompetansenettverk

De Sakkyndige team for hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD i Bergen, Trondheim og Oslo skal ikke lenger kvalitetssikre legenes diagnostiske vurderinger for pasienter over 18 år. Teamene videreføres som kompetansemiljøer og vil sammen med Nasjonalt kompetansesenter for ADHD, Tourettes syndrom og Narkolepsi og andre aktuelle miljøer inngå i et nasjonalt kompetansenettverk. Disse miljøene skal ved behov gi veiledning til leger som behandler både

Sosial- og helsedirektoratet
Avdeling for spesialisthelsetjenester

barn, unge og voksne pasienter. I tillegg skal de gi veiledning overfor forvaltningen og helsetjenesten i faglige spørsmål knyttet til ordningen.

Generell og spesiell rekvireringsrett

Rekvireringsrett til behandling med sentralstimulerende legemidlene kan gis til behandling av hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD og/eller narkolepsi. Det er en forutsetning for rekvireringsretten at diagnostisering av hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD gjennomføres i tråd med anbefalingene i faglige retningslinjer gitt av Sosial- og helsedirektoratet. Se IS -1244. Rekvireringsretten omfatter virkestoffene metylfenidat, dekstrometylfenidat, amfetamin, og dekstroamfetamin.

Generell og spesiell rekvireringsrett gis etter søknad. Det er utarbeidet særskilte søknadsskjemaer som gir det nødvendige grunnlag for behandling av søknaden. Skjema kan hentes på direktoratets hjemmesider: www.shdir.no/psykisk . Rekvireringsretten gjelder behandling av pasienter med diagnosen AD/HD både over og under 18 år og/eller pasienter med diagnosen narkolepsi. Rekvireringsrett kan gis med gyldighet fram til 1. mai 2011. Tillatelsen forutsetter gyldig rekvireringsrett for A-preparater, jf helsepersonellregisteret.

1. *Generell rekvireringsrett* kan gis til spesialister i barne- og ungdomspsykiatri, barnesykdommer, psykiatri eller nevrologi med dokumentert kompetanse innen fagområdene. Unntaksvis kan en allmennlege, leger under spesialistutdanning under de ovennevnte kategorier eller lege med annen relevant spesialistkompetanse gis generell rekvireringsrett.
2. *Spesiell rekvireringsrett til behandling av enkeltpasient* kan gis til spesialister, eller annen behandlende lege.

Generell rekvireringsrett:

For å få en generell rekvireringsrett kreves som hovedregel spesialistkompetanse innen barne- og ungdomspsykiatrien, barnesykdommer, psykiatri eller nevrologi. Det kan etter søknad gis en generell rekvireringsrett også til leger med annen relevant spesialistkompetanse, og til leger som mangler formell kompetanse, men hvor kompetanse er opparbeidet på annen måte enn gjennom den ordinære spesialistutdanningen. Det gjelder også reell kompetanse i motsetning til formell kompetanse. Fylkesmannen vurderer om den kompetanse det søkes på grunnlag av er relevant for behandlingen av den diagnosegruppe det søkes for. Det kan legges vekt på at legen har hatt slik rekvireringsrett tidligere. All kompetanse må dokumenteres.

Spesiell rekvireringsrett:

Det kan søkes om spesiell rekvireringsrett til behandling av enkeltpasienter. Pasientens navn og fødselsnummer skal fremgå av søknaden. Det skal oppgis navn på den spesialist som har diagnostisert pasienten og tidspunkt for diagnosen. Den enkelte søknad kan bare gjelde en pasient.

Følgende begrensninger gjelder for ordningen:

- Ordningen gjelder ikke for kombinasjonsbehandling med sentralstimulerende legemidler og legemidler brukt i legemiddelassistert rehabilitering. Dersom en vurderer at kombinasjonsbehandling kan være indisert, skal søknad om slik behandling sendes Sosial- og helsedirektoratet.

- Søknad om rekvireringsrett til behandling med sentralstimulerende legemidler på annet grunnlag enn hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD eller narkolepsi skal sendes Sosial- og helsedirektoratet.

Fylkesmannens vedtak:

- Fylkesmannen skal utforme et skriftlig vedtak som bekrefter rekvireringsretten. Det skal framgå om vedtaket gjelder hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD og/eller narkolepsi.
- I vedtak om spesiell rekvireringsrett skal pasientens navn og fødselsnummer (11 siffer) fremgå av vedtaket. Det skal utformes ett vedtak for hver enkelt pasient. Det skriftlige vedtaket skal benyttes som bekreftelse overfor apoteket.
- Fylkesmannen skal sende kopi av vedtak om generell rekvireringsrett til Statens autorisasjonskontor.
- Fylkesmannen skal informere Statens autorisasjonskontor hvis leger fraskriver seg retten til generell rekvirering.

Rapportering

Fylkesmannen skal innen 1. februar hvert år sende rapport til Sosial- og helsedirektoratet om antall leger med generell og spesiell rekvireringsrett som er gitt i løpet av året. Rapporten skal skille mellom diagnosene ADHD og narkolepsi.

Klageadgang

Vedtaket om rekvireringsretten er enkeltvedtak, og forvaltningslovens saksbehandlingsregler kommer til anvendelse. Det skal opplyses om legens klageadgang, og at Sosial- og helsedirektoratet er klageinstans. Klager på fylkesmannens vedtak sendes fylkesmannen for en fornyet vurdering før klagen oversendes direktoratet for behandling.

Med vennlig hilsen

Bjørn Inge Larsen
direktør

Mari Trommald
prosjektleder

Kopi: adressater etter vedlagt liste

Saksbehandler: Anne-Grete Kvanvig, seniorrådgiver